

1769 1. Beh. af Lovf. om Lønn. f. forskj. u. Indenrigsm. h. Embeds- og Bestillingsm. 1770

til at gjøre væsentlige Forandringer i Anklagemyndigheden og hele Systemet. Jeg vil ikke negte, at det naturligtvis meget godt kunde ordnes lige saa tilfredsstillende eller maaste endog mere tilfredsstillende, end det er nu, paa andre Maader; men jeg mener kun, at det, nu i denne Mellemtid at foretage større Forandringer i den nugældende Ringenes Tilstand, ikke synes mig at være hensigtsmæssigt eller Umagen værd. Forøvrigt henpegede det ærede Medlem for Kolding (Berg), som ogsaa berørte dette Punkt om Anklagemyndighedens Henlæggelse til andre Autoriteter, en anden Side af Amtmændenes Virksomhed, som man ikke maa overse, naar man taler om deres Embedsforretninger, nemlig deres reviderende og kontrollerende Virksomhed ligeoverfor de underordnede Øvrigheder, og der tror jeg rigtig nok, at det, som Ringene nu staa, er meget nødvendigt at bibeholde dem, idet deres Eftersyn af Skifteforvalterne, som Kasseembedsmænd betragtede, jo er den eneste Kontrol af nogenstomhelst Virkelighed, der i denne Henseende udøves fra Statens Side. Det er en meget vigtig Side af Amtmændenes Virksomhed, at de kunne kontrollere Skifteforvalterne og anstille de fornødne Kasseeftersyn hos dem. Det følger jo af sig selv, at man ikke derved maa forestille sig, at Amtmændene ere istand til at revidere hvert enkelt Skifte i Detail; det er jo aldeles umuligt og vilde langt overstige deres Gæver. Noget Egenende gjælder med Hensyn til det, som det samme ærede Medlem bemærkede med Hensyn til Amtmændenes Eftersyn til Thinglæsningsvæsenet; det hører jo ogsaa til den Slags Forretninger, hvor det ikke er muligt at gaa tilbunds, hvor der kan kun være Tale om at foretage et mere eller mindre overfladigt Eftersyn. Til at gaa tilbunds og undersøge, om Paategningerne, Anmærkningerne ere begrundede i de foreliggende Dokumenter og Sligt, vilde der kræves en meget vidtløftig Undersøgelse, som Amtmanden paa ingen Maade kan have Tid til; hans Virksomhed maa væsentlig indskrænke sig til at paas, at Skjøde- og Panteprotokollerne ere holdte ordentlig å jour og den Slags Ting. Det tror jeg forresten, at de ere; jeg tror ikke, at der er Steder i Landet, hvor de egentlige Skjøde- og Panteprotokoller ikke ere holdte å jour; men en anden Ting er det, at det maaste paa sine Steder kan trække Noget ud med den Indspørelse af Dokumenterne, der bagefter skal finde Sted, og af hvilken forøvrigt den Retsvirkning, hvorom Talen er, ikke er afhængig. Det kan imidlertid, som

sagt, være, at det kan trække noget længe ud paa sine Steder; men iøvrigt have vi jo en Lovbestemmelse i saa Henseende, der foreskriver, hvornår Folk kunne forlange deres Dokumenter igjen, og det er heller ikke saa sjældent, at Folk benytte sig af denne Ret. Men det er ganske vist, at jeg nok vil tro, at det ikke vilde være heldigt, om Folk meget strengt vilde benytte sig af denne Ret omkring i Landet, thi det vilde føre til, at man maatte skride til en Forhøielse af Kontorholdet paa ikke saa Steder. Fristen er, saavidt jeg husker, 14 Dage. — Næar man vil bedømme Amtmændenes Virksomhed i det Hele taget, tror jeg altsaa ikke, man maa glemme den ikke ringe Del af hans Embedsvirksomhed, der bestaar i at udøve dette kontrollerende og reviderende Eftersyn hos Retsbetjentene, og endelig forekommer det mig, at man paa det kommunale Omraade, idetmindste saalænge som den nugældende Ringenes Tilstand bestaar i saa Henseende, vanskeligt vil kunne undvære dem. Idet jeg forøvrigt forudlægger, at denne Sag vil blive henvist enten til Lønningsudvalget eller til et særligt Udvalg og saaledes der vil blive Gjenstand for Drøftelse i Enkeltbederne, skal jeg for Dieblisset indskrænke mig til disse Bemærkninger.

B. Solm: Spørgsmaalet om Amtmandsinstitutionen er jo ikke noget Nyt her i Thinget, thi da man havde Forlaget for forrige Gang, altsaa for en halv Snes Aar siden, her i Thinget, var det samme Spørgsmaal ogsaa for, og jeg skalde feile meget, om det ikke blev vedtaget her i Thinget baade ved 2den og 3die Behandling, at, naar et Amtmandsembed blev ledigt, maatte det kun besættes ved Konstitution. Man hørte da samme Gang affurat den samme Indvending imod Medlæggelsen af Amtmandsinstitutionen fra den daværende høitærede Minister, som man har hørt idag, nemlig en Henvisning til den Kommission, der var nedsat angaaende en Omordning af Retspleien. Nu efter 10 Aars Forløb er man altsaa ikke kommen videre, end at man endnu kommer med den samme Henvisning til Omordningen af hele vor Retspleie! Jeg kan ikke være enig med den ærede Minister, naar han af den Grund mener, at det ikke var Umagen værd at drøfte Spørgsmaalet. Jeg kan ikke være enig med ham deri af 2 Grunde. Den ene er den, at det forekommer mig, at det kunde endogsaa være ønskeligt for Ministeren at høre Ud-